

Szerkesztőség

Arad, Acsevpalota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A kommunisták vérfürdőt rendeztek Bécsben

Formális lázadás egy felmentő ítélet miatt. — Rendőrök és tüntetők véres harca. — Megostromolták és felgyújtották az osztrák igazságügyminisztériumot. — Még az esti órákban is dühöngött a véres forradalom. — Részletes tudósítás a 3. oldalon.

Bratianu és Maniu között végleg meggyezés.

Maniu kérlelhetetlen harcot hirdet a kormány ellen. — A király aláírta a trónbeszédet. — Nincs pénz az államkasszában.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Clujon tegnap délután „Lupta-torul” címen rendkívüli kiadás jelent meg, amely szerint a megegyezés küszöbön áll és amennyiben semmi sem jönne közbe, már a mai nap folyamán megalakul az új Bratianu—Maniu kormány, amelynek tagjai a következők lennének:

Miniszterelnök: Bratianu Ionel, belügy: Maniu Gyula, pénzügy: Bratianu Vintila, külügy: Titulescu, közegészségügy: Mihai Popovici, közoktatás: Lupu, földművelés: Argetoianu, közlekedés: Dumitru, igazságügy: Mihailache, igazságügy: Stelian Popescu, iparügy: Madgearu, művészet: Lapedatu, hadügy: Anghelescu, közmunka: Nistor, munkügyi: Inceulet.

Maniu egyedül akar haladni eddigi útján.

Mára azonban kiderült, hogy mindkettőtől a kombinációból egyetlen szó sem lesz, annál kevésbé, mert Maniu Gyula elutasító válaszában hivatkozott a párt eddigi magatartására, amely minden közlekedést elhárított már a választások előtt is s ezért csodálkozásának adott kifejezést, hogy a kormányfelelősök ennek dacára is megújította ajánlatát. Mint a Cuvantul értesült, Maniu Gyula ugyanis minden körülmények között egyedül akar tovább haladni a megkezdett úton és kijelentése szerint soha egy pillanatra sem fog lemondani a meggyőzéséről, hogy az országot már csak egy nemzeti-parasztparti vezetés mellett alakult nemzeti kormány mentheti meg. Hír szerint erre vonatkozólag Maniu már napok óta tárgyalásokat folytat Iorgával és Averescuval, de be fogják vonni a tárgyalásokba legközelebb a kisebbségeket is. Hogy célját Maniu elérhesse, elsősorban az ellenzéki blokkot szervezi meg, mert most már véglegesen kialakult az a nézet, hogy bár a nemzeti-parasztpart a parlament megnyitásán nem vesz részt, a további üléseken azonban megkezdheti támadásait a kormány ellen.

Kavarodás a választási vádak körül.

A lap a nemzeti-parasztpart újabb hadüzenetével hozza összefüggésbe Trandaburu ilfovi járásbíró leleplezéseit is. Trandaburu ugyanis, aki a fierbinti kerületben vezette a választásokat, ma — hivatalos jelentés alakjában — betérjlesztette észleleteit Popescu Stelian igazságügyminiszternek. Ezután ismeretli azokat a visszaéléseket, amelyeket a fierbinti kerületben követtek el. Trandaburu nyilatkozata bombaként hatott abban a polemikában, amely Stelian Popescu igazságügyminiszter és Madgearu nemzeti-parasztparti főtitkár között fejlődött ki a bírák választási magatartása tekintetében. A Viitorul természetesen

élénk álláspontot foglal el a kérdésben és azt írja, hogy azok, akik a választások során anarchiát idéztek elő, most rágalmaznak és támadnak, mert bebizonyosodott, hogy az ország bizalma a liberális-párt mellett nyilvánult meg. Ismételt a legerélyesebben visszautasítja azokat a vádakot, mintha a kormány-párt részéről visszaélések történtek volna. A választások tekintetében a kormány egyáltalán nem adott ki titkos rendelkezést, sőt a legszigorubb retorziót helyezte kilátásba azokkal a hatósági személyekkel szemben, akik a szabad választásra vonatkozólag kiadott utasításokat és rendelkezéseket nem teljesítik. A lap bizonyítékokat kíván, nem pedig rágalmatokat és láptámadásokat.

Bírák Maniu Gyula ellen.

Ehhez a heves harchoz tartozik különben az is, hogy a sibiui törvényszék bírál felhatalmazást kér az igazságügyminisztertől, hogy az érvényben levő törvények alapján pert indíthassanak Maniu ellen rágalmazás címen, mert a parasztpárt vezére választási visszaélésekkel vádolta őket. Az igazságügyminiszter a felhatalmazást megadta. A sibiui törvényszéki bírák akciójára vonatkozólag Maniu kijelentette, hogy ő maga is kívánja ennek a pernek a megindítását. Fontosja interjújának összes állításait és reméli, hogy alkalma nyílik azok bizonyítására.

A király aláírta a trónbeszédet.

A tegnap tartott minisztertanácson — mint a Cuvantul értesült — többek között ezekről a támadásokról is szó volt s Bratianu Ionel kormányelnök kérte Stelian Popescu és Duca minisztereket, hogy a legkíméletlenebb módon járjanak el azokkal szemben, akikre a

legosekélyebb vádakot is rábizonyítják. A minisztertanácson mindenekelőtt a trónbeszéd szövegét állapították meg, amelyet Duca belügyminiszter olvasott fel és amely szokatlanul rövid és csupán csak a szokványos mondatokat tartalmazza. Az elkészített trónbeszédrel aztán Bratianu Ionel miniszterelnök ma kihallgatáson jelent meg a királynál, bemutatta neki a trónbeszéd kéziratát. Ófelsége a trónbeszédet aláírta.

Nincs pénz az államkasszában.

A mai minisztertanácson a módosításra szoruló törvényjavaslatok kérdése került szóba. Argetoianu a Garoflid-féle mezőgazdasági törvény, valamint a szesz-törvény hatálytalanságát kérte. Dumitru közlekedésügyi miniszter benyújtotta az új vasúti törvény hatálytalanságáról szóló javaslatát. A minisztertanácson jelenlévő miniszterek előterjesztették szükségleteiket és közölték a pénzügyminiszterrel, hogy a legszükségesebb fizetésekre sincsen pénzük. Kérték Bratianu Vintilát, nyújtson megfelelő hitelt számukra. Erre a pénzügyminiszter kijelentette, hogy az Averescu-kormány által kimutatott költségvetési felesleg fikтив és így ebben a pillanatban nem áll módjában a legcsekélyebb összeget is rendelkezésre bocsájtani. Ezért egyelőre szó sem lehet a köztisztviselői felemelt fizetések kiutalásáról sem, a kormány azonban leszögezi, hogy addig is, amíg a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényt átdolgozzák, az eddigi fizetéseket továbbra is megkapják a tisztviselők.

A kormány külföldi kritikája.

A Viitorul mai számában kivonatban közli az egyes külföldi lapok állásfoglalását a Bratianu-kormánytal szemben. Észerint a „Le Temps” hatalmas cikkben számol be a romániai belviszonyokról és megállapítja, hogy a politikai és gazdasági krízis kiküszöbölésére egyedül csak a jelenlegi kormány képes. Kormánykörökben a lap elismerését igen jó jelnek veszik és biznak abban, hogy ez nagyban segíti a kormány külföldi kölcsöntárgyalását.

Bucurestibe rendelték a római, párisi és berlini követeket

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Titulescu külügyminiszter Bucurestibe rendelte Románia több diplomatáját, hogy személyesen tegyenek neki jelentést a

helyzetéről. Többek között Lahovary római, Sanu berlini és Niamandi párisi követ jönnek a fővárosba.

Nagy botrány a cluji ügyvédi kamarában.

Suciu János dr. dékán a kamara helyiségében felpofozta egy ügyvédtársát

(Az Aradi Közlöny cluji (kolozsvári) tudósítójának telefonjelentése.) Ma délelőtt páratlan botrány játszódott le az ügyvédi kamara hivatali helyiségében. Dr. Suciu János, az ügyvédi kamara dékánja összeszólalkozás után kiutasította szobájából dr. Voicu cluji

(kolozsvári) ügyvédet. Amikor dr. Voicu a kiutasítás ellen erélyesen tiltakozott, a dékán kétszer arculütötte, majd szolgálval vezettette ki a szobából. A tettleges inzultus jogászörökben óriási feltűnést keltett. Az esetnek nemcsak a bíróság, hanem az ügyvédi kamara előtt is folytatása lesz.

Az aradi diákok a bihari hegyekben.

Az aradi katolikus gimnázium növendékeinek kirándulása a Galnára.

(Arad, július 15.) Az Aradi Közlöny hirt adott arról, hogy az aradi római katolikus főgimnázium felső osztályos tanulói, számszerint huszonhatan, Fischer Aladár igazgató, Wild Endre dr. kiérdemesült rendfőnök és Berthe Nándor tanár vezetésével, nyolcnapos hegyi turára indultak a bihari hegyek közé, hogy a járatlan hegyvidék növény- és rovarvilágát tanulmányozzák. A diáksapaton az igazgató felesége is elkísérte, aki sok-sok gondnal van a fiuk segítségére. A mai napon levelet kapott szerkesztőségünk a kirándulótól, rézbányai keltezéssel, amelyben beszámolnak arról, hogy az utat Halmágyig vasutonnal tették meg, azután iparvasúton a Sirbre mentek és hétfőn este naplemente előtt felértek a Galna 1480 méteres csúcsára. Az ujonnan épült menedékházban és cserkészszátrak alatt, táborház mellett töltötték a kődös éjszakát. Kedden korán reggel a Bihar-hegység gerincén, egészen az 1849 méteres Cucurbeta zord, sziklás magaslatára jutottak el. Ittak az Aranyos forrásvizéből, átkeltek a morenákra s szorgalmasan gyűjtögettek a ritka havasi növényeket. A fiuk pompás kedvvel és energiával győzték az ut minden fáradalmát. Rézbányán a katolikus plébánián kaptak pompás szállást, itt három napig lesznek, miközben megtekintik a József főherceg, Albrecht-, Rip-Rip-barlangokat és a Schmiedl-szakadékot — jelenti a tartalmas levél, Fischer Aladár igazgató és dr. Wild Endre volt rendfőnök aláírásával.

Dusgazdag koldus halála

Titokzatos körülmények között fuladt a vízbe a timisoarai koldusok fejedelme.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Megirtuk nemrégiben, hogy Timisoarán, a Scudier-park mellett levő Előre evezősegyletnél kifogták a Begából Dragán Miklós 84 éves timisoarai koldus holttestét. A hullát, dacára annak, hogy azoni semmiféle külerőszak nyomát nem fedezte fel a hatósági vizsgálat, felboncolták és ekkor érdekes adatok derültek ki a koldus életére vonatkozólag, melyek a rendőrség előtt azt a fellevét kellették, hogy a koldus esetleges bünténynek esett áldozatul. Ugyanis Danicu elsőkerületi komisszár, aki Urbanetz dr. mellett jelen volt a boncolásnál, a koldus ruházatának újbóli átvizsgálásánál a kabát belső bélésébe bevarrva egy betétkönyvet fedezett fel, melyet a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. állított ki. A könyvecské tizenhat-ezer lej betétösszeget tüntetett fel. A gyárvárosi Kardos-telep lakói, ahol Dragán is lakott, a holttest kifogása után arról kezdtek suttogni, hogy a koldusnál sokszor nagyobb összeg volt és nincs kizárva, hogy valaki ezt megtudva, ki akarta rabolni és a Begába dobta. Bebizonyosodott az is, hogy a koldus házigazdájának, Helhardt Ferenc cipésznek tízezer lejt adott kölcsön, melyet azonban váratlan elhalálása folytán nem kapott vissza.

Ezekből a körülményekből kiindulva a rendőrség, dacára annak, hogy a boncolás szerint Dragán berugott állapotban került a Begába, további nyomozást folytatnak annak kiderítésére, vajon nem büntény áldozata lett-e a nyolcvannégy éves koldus. A nyomozást elsősorban oda fogják irányítani, hogy megtudják azoknak a személyek, akik az eltűnés estéjén vele együtt voltak. Dragán Mihály életéről különben érdekes dolgokat beszélnek azok, akik vele ismeretségben voltak. A timisoarai koldusok közül neki volt a legnagyobb szerencséje, mert naponta négy-öt száz lejt koldult össze, de volt rá eset, hogy hatszáz lejt is keresett. Szeretett fejedelmi módon élni. Napi keresetéből rendszerint lukulluszi lakomákat rendezett, három-négy adag vacsorát kebelezett be és legkevesebb öt liter bort fogyasztott el egymaga lefekvés előtt. Állandó deliriumban volt ilyenkor és sokszor hangoztatta, hogy bőbeszedes keresete révén a timisoarai koldusoknak ő a fejedelme.

Megbüntetik a nemszavazókat Aradon

A városházán közszemlére tették három kerület nemszavazó polgárait. — Fejenként ötszáz lei a büntetés.

(Arad, július 15.) A választói törvény előírása szerint azokat a képviselő- és szenátorválasztókat, akik nem tettek eleget állampolgári kötelességüknek, a bíróság egyenként 500 lejes pénzbüntetéssel sújtja. A választások befejezésével az aradi járásbíró az a hiteles kimutatások alapján el is készítette azoknak névsorát, akik az aradi képviselő- és szenátorválasztások alkalmával nem szavaztak és így 500 lejes büntetést kapnak. Egyelőre ma délelőttre csak az első és negyedik kerületi képviselőválasztás és a negyedik kerületi szenátorválasztás megbüntettjeinek névsora került közszemlére az aradi városháza kapujába, ahol mindenki meggyőződhet arról, vajjon megbüntették-e.

A közszemlére tett listákból megállapítható, hogy a képviselőválasztások alkalmával az első kerületben 292 választót büntettek meg 500—500 lejjel. A megbüntettek között ismert aradi urak szerepelnek, így báró Neuman Károly, Kintzig László, Lengyel Lőrinc, dr. Nemess Zsigmond, Weil József, Bing Hugó, Goldschmidt Sándor, Holländer Oszkár, Hanzu Nestor, Weissenburger Nándor, dr. Ungár Imre, Babescu Victor, Farago Rezső, Háromy László, Zubor Andor, Zima Tibor,

dr. Mezey Zsigmond, dr. Éles Béla, dr. Éles Géza, Boneu Vazul volt prefektus, Antonescu Kamil volt prefektusi titkár. A negyedik kerületben 570 képviselőválasztót büntettek meg, míg ugyanebben a kerületben 461 szenátorválasztó kapott büntetést. Hivatalos körökben a megbüntettek számát körülbelül 4000-re társálják, ami pénzben két millió lejt tenne ki.

Igen valószínű azonban, hogy a büntetések behajtására nem kerül sor, miután a büntetések tulnyomó része nem is indokolt, hiszen a most megbírságot választók nagyrésze a saját hibáján kívül került abba a helyzetbe, hogy nem tudott leszavazni. Emlékeztet ugyanis, hogy a szavazópolgároknak bizony tekintélyes részének egyáltalán nem állott módjában az, hogy még csak a szavazó urna közelébe is jusson. Maguk a hivatalos körök sem hisznek komolyan abban, hogy azok, akik nem szavaztak, büntetésben részesülnek, mert mindenki meg van arról győződve, hogy az ujonnan összeülő parlament első dolga lesz megsemmisíteni ezeket a büntetéseket. Azok, akiket megbüntettek, mindenestre nyujtsák be a törvényes határidőn belül felebezésüket, amelyekben indokolják meg, hogy miért nem szavaztak le.

Revízió alá veszik a népszámlálást

A kormány még ezévből pótszámlálást fog elrendelni.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Aradi Közlöny bucuresti-i munkatársa ma hosszabb beszélgetést folytatott a bucuresti-i belügyminisztériumban T. N. Ionescu vezérigazgatóval, aki a népszámlálási osztály vezetője. Ionescu kijelentette, hogy a népszámlálási eredményeket körülbelül e hó végén teszik közzé, ha az összes adatokat már összesítették. A vezérigazgató

megállapította, hogy a népszámlálást a legtöbb helyen roppant hiányosan vitték keresztül, úgy, hogy a kormány kénytelen lesz revíziót elrendelni, ami még ebben az évben megtörténik. Akik elmulasztották a jelentkezést, azokat meg kellene büntetni, de ilyenek oly sokan vannak, hogy lehetetlenség ezt keresztülvinni. Legpéldásabban folyt le a népszámlálás Satmaron.

Súlyos vádak egy timisoarai ügyvéd ellen.

Bűnvádi eljárás indult meg Schimmerling Armin ellen, mert a Juhos-ügyben mindkét fél érdekeit képviselte.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A Juhos-ügy izgalmai már régen elmúltak. A mesterségesen felkavart s legalább látszatra nagy szenzációkat ígért ügy — miut a hogy azt mi kezdettől fogva hangsúlyoztuk is — a vizsgálat folyamán igen nagy mértékben összezsugorodott, a Juhosné és Varjassy Lajos dr. ellen emelt vádak semmivé lettek és mindinkább kisebb lett az a hely is, amelyet a közérdeklődésben elfoglalt. Sokan azonban már akkor is azona véleményen voltak, hogy ennek a bonyolult ügynek nem került minden ága a nyilvánosság elé és voltak olyan mellékvonatkozások, amelyeket a közönség tudtán kívül intéztek el és amelyek érdekesség szempontjából egyáltalában nem maradtak el az ugynevezett főügytől.

Épen mai számunkban írtunk arról a váratlanul érdekes fordulatról, hogy a timisoarai hatóságok a Juhos-ügyben tanusított szereplése miatt bűnügyi zárlatot rendeltek el Schimmerling Armin dr. ismertnevű timisoarai ügyvéd ellen. Ma aztán a Juhos-ügy újabb szenzációval szolgál. A Juhos-ügy legfrissebb hajtása pedig az, hogy a büntető törvénykönyv 482. paragrafusa alapján bűnvádi eljárás indult meg Schimmerling Armin dr. timisoarai ügyvéd ellen, miután a vádlat szerint állítólag az illető ügyvéd

a Juhos-ügyben két fél érdekeit szolgálta egyszerre és ilyenformán szép összegekre tett szert.

A hír mindenféle, a timisoarai ügyvédek között is természetesen nagy meglepetést keltett. A büntető törvénykönyvnek 482. számú szakasza ugyanis a következőket mondta ki: „Azon ügyvéd, aki ezen minőségben reábizott ügyben mindkét félnek tanáccsal, vagy titok kötelességellenesen szolgál, vagy aki

folyama alatt ügyfelének képviselétével felhagyván, vagy arról lemondván, ennek beleegyezése nélkül ellenfele képviselétével elvállalja, három évig terjedő fogházzal, aki pedig az ellenfelel egyetértve saját ügyfelének kárára működik, öt évig terjedhető börtönnel büntethető.”

Felkerestük Bradescu Virgil vezető-ügyészt, aki kijelentette, hogy a hír tényleg megfelel a valóságnak, miután

Schimmerling Armin dr. ellen tényleg megindult az eljárás.

Bradescu Virgil továbbá kijelentette, hogy az eljárás megindítására Schimmerling Arminnak a Juhos-ügyben játszott szerepe adott okot. Schimmerling Armin dr. ugyanis e szövetséges bűnügyben egyszerre képviselte ösvagy Juhos Gyulánának, másrészt pedig Müller Árpád feleségének, Kolmann Annának, valamint Haselmayer Lajosnak érdekeit. Emiatt az idézett törvényszakasz alapján az ügyészség megindította ellene az eljárást.

Érdeklődtünk Safirescu Demeter vizsgálóbírónál is, akinél jelenleg az ügy iratai vannak. Safirescu vizsgálóbíró szintén megerősítette azt a tényt, hogy Schimmerling Armin dr. ellen a 482. szakasz alapján ügyvédi vétség (delict avocatia) címén megindult az eljárás és egyben kijelentette, hogy az erre vonatkozó vizsgálat már befejezést is nyert.

A jogászok körében mindenestre nagy meglepetést keltett a bűnvádi eljárás megindításának híre. Az ügyben jelenleg természetesen még nem lehet teljesen tisztán látni s csupán a további fejlemények fogják végleges választ adni arra, hogy Schimmerling Armin dr. az ellene emelt váddal szemben tényleg bűnös-e, vagy pedig ártatlan.

Aradi nagyvállalkozó a pesti csődpanama károsultja.

Letartóztatásban maradnak a csődbotrány szereplői.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Aradi Közlöny beszámói már arról, hogy az Erzsébet Köszénbánya r.-t. csődügyével kapcsolatban a rendőrség nyomozást folytat és a nyomozás folyamán több ügyvédet helyezett előzetes letartóztatásba. Az ügy egyik érdekessége az is, hogy egy volt aradi nagyvállalkozó Németh Ödön vezérigazgató feljelentése nyomán indult meg a lavina. Németh Ödön éveken keresztül élt Aradon és 1921-ben költözött fel Budapestre és vette át a köszénbánya személyes vezetését.

Németh Ödön feljelentésében Gecső Lajos dr. ügyvéd, a bánya csődtömeggondnokát, Wertheimer Aladár dr. és Berger István dr. ügyvédek és Toldy Zoltán csődbíró azzal vádolta meg, hogy összejátszva elkötvetették a bánya 22 millió értékű felszerelését másfél milliárdért. A feljelentés szerint a másfél milliárdból a hitelezők nem kaptak sem írt, hanem az egész pénz eluszt az csődtömeggondnok kezén. Gecső dr. első kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy a feljelentés boszú műve és kibocsátott gépirónója Major Irén vádaskodott ellene. A rendőrség megkezdte az összes vádlottak kihallgatását és elcinte az ügy ügy indult, mintha jelentéktelen esetté szigorodna össze. Később azonban más színezetet nyert. Major Irén kihallgatása alkalmával emondotta, hogy többször vitt pénzt Toldy csődbíró lakására, ezt azonban az ügyvéd tagadta. Maga Toldy bíró azonban megcáfolta — kihallgatása alkalmával — az ügyvéd állítását, amennyiben beismerte, hogy többször kapott pénzt kölcsön az ügyvédtől, amelyet azonban mindig visszafizetett. Az Erzsébet Köszénbánya-üggyel kapcsolatban kiterjesztették a nyomozást a Piramis terményértékesítő vállalat csődügyére is, amelyben szintén ugyanazok az ügyvédek szerepeltek Toldyval együtt. Tegnap este azután a Piramis vezetői is megtették a feljelentést a csődügyben szereplők ellen, mert csődbe kergettek a vállalatot akkor, amikor arra nem volt semmi szükség. Ma délután azután a csődpanama vádlottjait Gecső Lajos dr.-t, Wertheimer Aladár dr.-t és Berger István dr.-t átszállították az ügyvédség fogházába, míg Toldy Zoltán még rendőri őrizetben maradt. Toldy Zoltán azzal védekezik, hogy semmiféle szabálytalanságot nem követett el és mindig szegény ember volt, szegény is maradt. A kihallgatott tanúk igazolták állítását és kijelentették, hogy a bírónak kötelezett sohasem anyagi helyzetén felül. A rendőrség hivatalos kommunikát adott ki az ügyről, az ügyvédek a csődügyek körül súlyos visszaélésekkel vádolja, Toldy Zoltánt pedig azzal, hogy Gazda György dr.-től ötmillió arándékot kért és kapott is a csődügyben elkövetett szabálytalanságok ellenértéképen. További házkutatások és letartóztatások várhatók a szenzációs csődpanamák ügyében.

— **Habsburg főhercegből moziszinész.** Newyorkból jelentik: Az osztrák főhercegek a forradalom óta szétszóródtak a világban és sokszor rangjuknak legkevésbé sem megfelelő életkörülmények között élnek. Svájcban, Németországban, Franciaországban küzdenek a megélhetésért a hajdan fejedelmi pompában nevelkedett főhercegek. Érdekes értesítést kapunk most Hollywoodból. Lipót főherceg, Lipót Salvator főherceg alig harminc éves fia moziszinész lett és már megkezdte az előkészületeket első nagy filmszerepére a Fox-filmgyárnál. Lipót főherceg a háború után feleségül vett egy Nicolics-Podrinska bárónőt és Bécsben telepedett meg, mint magánember. Egy katona barátja, Erich von Stroheim, aki ismert filmrendező, a feltűnően elegáns, csinos főherceget próbafelelőre hívta nemrég Hollywoodba, hogy vállalja el — egy osztrák főherceg szerepét. A felvétel kitűnően sikerült és Lipót főherceg feleségével együtt most végképen a filmvárosban telepedett le. Különös pikantériája lesz ennek a világháborúban játszó filmnek, amelyben egy osztrák főherceg szerepel, hogy ezt a szerepet egy valóságos osztrák főherceg fogja játszani.

Munkásforradalom tört ki Bécsben.

Az osztrák kommunisták lázadásra uszították a bécsi munkásságot. — Vérfürdő egy felmentő ítélet miatt. — Felgyújtották az igazságügy-minisztériumot. — Véres uccai harcok a rendőrök, katonák és tüntetők között. — A lázadás még az esti órákban is tart. — Tizenegy halottja és többszáz sebesültje van a véres munkástüntetésnek.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Tegnap a késő esti órákban hirdette ki a bíróság az ítéletet a somfalvi lázadási perben, amelyben felmentette az összes vádlottakat és elrendelte azonnali szabadlábra-helyezésüket. A törvényszék épülete előtt nagy tömegek várakoztak és amikor a felmentő ítélet híre kikerült, a szociáldemokraták és kommunisták zajosan tüntettek az ítélet ellen. A rendőrség azonban hamarosan szétszórta a tüntetést, amely ma aztán lényegesen nagyobb erővel lángolt fel Bécsben, ugyancsak nyíra, hogy újabb és újabb tömegek csatlakozása következtében valóságos lázadássá fajult el. Az elképzelhetetlenül nagyarányú, véres forrongásokról bécsi tudósítónk az alábbi táviratokban számol be:

Kommunista-lázadás az uccákon.

A somfalvi per vádlottjainak felmentése miatt ma dél óta valóságos lázadássá növekedett tüntetés támadt és folyik még most az esti órákban is az osztrák fővárosban. A villamosművek, a Sucjer-művek számos munkása szinte félelmetesen hatalmas menetben a törvényszék elé vonult s ott a tömeg elkészenedten „Pfu!“-olta a bíróságot, majd a Ringen keresztül az egyetem elé ment. Itt aztán a fékevesztett munkások megostromolták a bejáratot, azonban hirtelen bezárták a kapukat. A tömeg erre megdühödve bevverte az összes ablakokat. Később az igazságügy-minisztérium és a parlament elé vonultak. A parlamentnél

egy rendőrtiszt karddal egy munkást megsebesített, mire kitért az uccai harc. Több munkás revolverrel lőtt a rendőrökre, akik viszonzták a tüzelést.

Rendőrök sortüze a tüntetőkre.

A többi munkások köveket és fadarabokat dobáltak a rendőrökre. Mindkét részről számos sebesülés történt. A mentők a parlamentben segélyállomást rendeztek be. A rendőrség végül is sortüzet adott le, mire a munkások is lövésekkel feleltek. A villamosközlekedés áll, a lapok nem jelentek meg, miután ezeknek a munkásai is a tüntető tömeggel tartottak. A gyalogos rendőrosztal látva, hogy nem vir a munkásokkal, segítségért küldött. Nemsokára megérkezett a lovasrendőrség. Az újonnan érkezett rendőrcsapat is nyomban harcba keveredett a tömeggel, amelyet a Battenberg-Strasse-ra szorította le. A tüntetők itt lerombolták a rendőrszobát, majd a feldühödött óriási tömeg felbőszült hullámozott tovább. A kavargó, menekülő és köveket dobáló tömegben minduntalan felharsan a kiáltás:

— Vesszen Seipel, vesszenek a frontharcosok.

Az összes üzemek megállottak, mert munkásaik valamennyien a tüntetőkhöz csatlakoztak. Délig negyven súlyos sebesültről tudtak, de valószínű, hogy a sebesültek száma sokkal nagyobb. A tüntetés még mindig tart, írja délután négy órakor feladott táviratban bécsi tudósítónk.

Lerombolt újságpaloták, megostromolt igazságügy-minisztérium.

A későbbi jelentések arról adnak híradást, hogy a tüntetés, fokozott erővel, még mindig

Még az esti órákban is áll a harc.

A késő esti jelentések szerint a belváros képe a Deutsches Volkstheater-től a Landesgericht-strasse-ig olyan, mint egy hadszíntér. A Ballhause-platzon, a régi monarchia külügyminisztériumi palotájában, többszáz rendőr van elhelyezve. Az igazságügyi palota nagy lángokban áll és a tömeg nem engedi a tüntetőket az épület közelébe. A védőszöveg legfontosabb célja az igazságügyi palota megmentése. A hernszorult 80 rendőrt és tisztviselőt életük kockáztatásával kimentették. A katonaság pedig, miután másképpen nem bírt a palotához férni, sortüzet adott le a

tart. A tüntetések miatt a parlament felfüggesztette egyelőre tevékenységét és a bizottsági üléseket a jövő csütörtökig elhalasztotta. Az általános vélemény az, hogy lehetetlen a parlament további ülésezése. Az üzleteket bezárták, miután a kereskedők attól fének, hogy a tüntetők megrohanják üzleteiket is és mindent összetörnek. A hatalmas tömeg a délutáni órákban behatolt a nagynémet Wiener Neueste Nachrichten című lap kiadóhivatalába és vandál módon összetörte a kiadóhivatal egész berendezését. Ezután a tüntetők újra az igazságügy-minisztériumhoz vonultak, ahol betörték a bezárt ajtókat, szétverték az eléjük-siető szolgákat és beözönlöttek a hivatalokba. Innen nagy csomagokban kihordották az aktákat, amelyeket hatalmas máglyákon égettek el.

A legutóbb — az esti órákban — érkezett jelentések arról számolnak be, hogy eddig **a nagyarányú véres tüntetésnek három halottja és száznál több sebesültje van.**

A sebesültek egyrésze rendőr. Minden gyár és üzem áll, a kocsik, autók és villamosforgalom szünetel, a lapok még este sem jelentek meg.

Felgyújtották az igazságügyi palotát, a katonaság gépfegyverekkel lövi a lázadókat.

A késő délutáni órákban a tüntetés még nagyobb arányokat öltött, a Schmerling-téren a tüntetők uccai barrikádokat építettek és a barrikádra kitérték a vörös zászlót. Állandóan ezrekre menő munkástömegek menetelnek a belváros felé, amelynek lakossága állandó rémületben él. A rendőrség végül is belátta, hogy egymagában tehetetlen a hatalmas tömegekkel szemben és katonaságot kért segítségül. Míg a katonaság megérkezett, a tüntetők egy nagy csapata felgyújtotta az igazságügyi palota jobbszárnyát. A tűzoltóság kivonult és eloltotta a tüzet. Végre megérkezett a katonaság, amely összeütközött a tömeggel. Az összeütközés folyamán két tüntetőt megölték. Az igazságügy-minisztérium előtt katonaság áll gépfegyverekkel és ellenőrizhetetlen hírek szerint estére már javában működnek a gépfegyverek.

A szocialista munkásság csatlakozott a forrongó kommunistákhoz.

Az Esti Kurir bécsi jelentése szerint a tömeg a Deutsche Österreichische Tageszeitung és a keresztényszocialista Reichspost épületét is megostromolta, szétrombolta a gépeket, sőt a Reichspost épületét fel is gyújtotta. Az uccákon a vöröskeresztes autók és teherautók nyújtanak első segélyt a sebesülteknek. A szedők sztrájkja különös megütközést keltett a hivatalos körökben, mert azt hiszik, hogy a szocialisták már előre megbeszélték a kommunistákkal, hogy csatlakoznak hozzájuk. Bécs lakossága óriási rettegésben él, az emberek lakásaikba menekülnek és nem mernek az utcára kimenni. A tüntetés még mindig tart és állandóan újabb áldozatokat követel s különösen az kelt mélyeséges megdöbbenést, hogy a szocialista tömegek most minden fauntartás nélkül csatlakoznak a tüntetést rendező kommunistákhoz.

tömegre, amelynek 11 halottja és számos sebesültje van. A tüzelésre válaszoltak és újra formális harc fellődött ki, amely még most is tart. A hihetetlen nagyarányú véres zavargások teljesen megbénították a tőzsdét is. A tüntetés a kommunista szervezetek rendezték és lapjuk a Rothe Fahne mai vezércikkében azt írta a somfalvi ítélettel kapcsolatban, hogy most már ki az uccára és tiltakozzanak a felmentő ítélet ellen. A rendőrség és katonaság körülfárva tartja a parlament körül az összes uccákat, amelyek feldöntött autókkal, szekerekkel, butorokkal és épületállványokkal vannak telve.

100 cmtr. széles Schantung kelme bayader csikos és kockás 90.— lejtől

Vándor divatruházban
Strada Metianu

Lubitsch Ernő

kalandos bucsuja Budapesttől.

A világhírű filmrendező izgalmas elutazása a magyar fővárosból.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A film a legelsőrendű tömegművészet manapság. Azokat tehát, akik a maguk tehetségével hozzájárulnak, hogy ez a tömegművészté váljék, jogosan illeti meg az a lelkesedés, amellyel például most Lubitsch Ernőt, a legnagyobb filmrendezőket egyikét, ünnepelte és raongta körül egész Budapest.

Ma reggel, a nyolc óra 35 perckor induló berlini gyorsal utazott el Budapestről Lubitsch és felesége.

8 óra 10. Lubitschék budapesti barátaikkal és böröndjeik megszámlálhatatlan tömegével, auton a keleti pályaudvarra érkeznek, ahol már a barátok és tisztelők egész serege vára őket: Ott van Lengyel Menyhért, Fazekas Imre, Pásztor Béla, az Ufa igazgatója, mindegyik feleségestől, rengeteg virággal.

8 óra 15. Lubitschék és kísérik a peronra vonulnak, közben interjú:

— Milyen emlékekkel távozik Budapestről?

— Csodálatos emlékekkel. Felejthetetlen pár napot töltöttem itt. Amint tehetem visszajövök.

— Mi tetszett a legjobban?

— A város. És a város tündéri fekvése. De a legjobban mégis azok az emberek tetszettek, akik ebben a gyönyörű városban élnek. Azt a vendégszeretetet, közvetlenséget, a szellemnek azt az elevenségét, frissességét, amely a budapesti emberekből árad, sehol a világon nem tapasztaltam. És higgye el, lehetne ez a város még annál is százszor szebb, mint amilyen — ha az emberek kedélye be nem aranyozná, meg nem töltené lélekkel, nem lenne az a csodálatos város, amelynek megismertem.

— És mi tetszett a legkevésbé?

Egy pillanatnyi gondolkodás után, nevetve:

— Az, hogy el kell mennem. Semmisenem volt, ami ne tetszett volna...

(Szegény Lubitsch, még nem sejt, hogy rögtön olyan is lesz!)

— Innen Berlinbe. És azután?

— Három-négy nap múlva, Hamburgból egyenesen Newyorkba, — onnan rögtön Kaliforniába. Szép kis ut áll még előttem.

— Nagyon megrohanták Budapestet az önjelölt filmstarok?

— Nem nagyon, de ép eléggé. Sajnálom őket. Nem „felfedezni” jöttem Európába és különben sem az én dolgom ez...

Az óramutató ekkor 8 óra 20 percet jelez és ekkor történik meg az a kellemetlenség, amelynek — úgy látszik — mindig meg kell zavarnia egy Budapestről csupa szép emlékekkel távozó külföldi notabilitás benyomásait.

Lubitsch és felesége fel akarnak szállani a hálókocsiba. A hálókocsi cseh kalauza, aki alig törli a német nyelvet, kijelenti, hogy a jegyek a vonathoz kapcsolandó athén-prágai hálókocsira szólnak. Rohanás az ép felkapcsolt athéni kocsihoz. Itt is cseh kalauz, aki kijelenti, hogy a jegyek a harmadik hálókocsira szólnak. A harmadik hálókocsi zsúfolt, ide nem szólhatnak a jegyek. Magyar kalauz nem látható. Lubitsch izgatottan rohan fel-alá a perronon, mindenki lőt-fut, informálódik az érdekében. 8 óra 30. A vonat öt perc múlva indul. Lubitschné izgatottan kapaszkodik egyik ismerőse karjába és remeg az idegességtől. 8 óra 32. Mindenki beszállt már. Lubitschéknek még nincs helyük. A hordár, a kocsirománra való börönddel, ott áll a két vitás hálókocsi közt. Végre, az utolsó percben, elhelyezkednek, de az, hogy ki volt a bonyodalom oka, ahol a jegyeket kiadták, vagy a derék csehek, akik boldogok, ha borsot törhetnek a magyar vagy német utas orra alá, az tán sohasem fog kiderülni. 8 óra 33. A böröndöket ugyyszólván bedobálják az ablakon, amelyen most már

megkönnyebülve tekint ki Lubitsch barna és Lubitschné szőke feje. És egyszerre... könnyek szivárognak alá szemükből, kezét szorítanak mindnyájukkal, akik ott állnak az ablak alatt, bucsuzó szavak, a vonat elindul, Lubitsch a szeméit törülgeti, felesége hangosan zokog. És amíg csak el nem tűnnek a szemünk előtt, egyre csak ezt halljuk a távolodó vonatablaktól:

— Auf Wiedersehen! Auf Wiedersehen!

Letartóztattak Clujon egy bankigazgatót.

Ovadéksikkasztással vádolják.

(Az Aradi Közlöny cluji (kolozsvári) tudósítójának telefonjelentése.) A rendőrség ma délben ovadéksikkasztás miatt letartóztatta Zsigmond Andor bankigazgatót, aki Román-Magyar Bank néven pénzintézetet akart alapítani. A bankigazgató februárban részvényjegyzési felhívást bocsátott ki és tisztviselőket is alkalmazott, akiknek ovadékat, 65 ezer lejt,

valamint a részvényjegyzésből befolyó összegek egy részét elsikkasztotta. Az eljárás a tisztviselők feljelentésére indult meg Zsigmond Andor ellen, akit ma délelőtt hallgattak ki Draghici kapitány, a bünygyi osztály vezetője és miután a tanuk vallomásából a vád beigazolódott, a bankigazgatót ma délután átkísérték az ügyészségre.

Három ellenzéki szenátort választottak a községtanácsok

A régi királyságban csupa liberális szenátor győzött. — Befejeződtek a választások.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Tegnap zajlottak le országsszerte a községtanácsi szenátorválasztások. A beérkezett eredmények szerint, mint a kamarai és szenátusi választásokon, ezuttal is a kormánypart jelöltjei győztek, három megye: Alsófehér, Szamos és Szilágy kivételével, ahol a nemzeti-parasztpárt jelöltjeit választották meg. A községtanácsi szenátorválasztás egyes eredményeit itt adjuk:

Biharban Iascu Demeter liberális, egyhangúlag megválasztották. Brassóban a kisebbségi blokk jelöltje 79 szavazatot kapott. Csikban Kiss Géza liberális jelölt 308 szavazattal lett szenátor, míg a kisebbségi blokk jelöltje Görög Joachim, 74 szavazatot kapott. Udvarhelymegyében: kisebbségi blokk jelöltjére 416-an szavaztak. Háromszékben a kisebbségi blokk jelöltje Török Andor 64 szavazatot kapott. Alsófehérmegyében, a nemzeti-parasztpárt jelöltje mindössze három szavazattöbbséggel győzött. Szilágymegyében Lalescu Virgil nemzeti-parasztpárti jött be 1283 szavazattal 899, a liberálisjelöltre adott szavazat ellenében. Szamosmegyében Someru nemzeti-parasztpárti jelölt győzött 1028 szavazattal, a liberális jelölt, Roman Valér 989 szavazatot kapott. Csatvamegyében Stefanescu tábornok, volt csendőrségi parancsnokot választották meg. Temes-Torontálmegyében Obadeanu Pál dr. liberális jelölt győzött 1473 szavazattal. A többi felöltek Bugariu Sever dr. nemzeti-parasztpárti 312, Horváth József dr. kisebbségi jelölt 182 és Bogdan Antal dr. néppárti jelölt 79 szavazatot kapott. Kolozsmegyében Francu Amos liberálisjelölt győzött 843 szavazattal. Nemes

Simon nemzeti-parasztpárti jelölt 565 szavazatot kapott. Ialomitamegyében, mivel Buricescu néppárti jelölt visszavonta jelölését. Gh. Cristodorescu liberalist nyilvánítták szenátornak. Capiteanu Oltnban, Mircea Djuvara Storoinetben, Alexandru Palade Tutovában és Dimitrie Draghicescu Valceamegyében lett szenátor. Buceuresti-i tudósítónk jelentése szerint a községi tanácsok szenátorválasztásának újabb eredményei a következők: Alsófehérmegye: Liberálispart 576, nemzeti-parasztpárt 579. Brasovmegye: Liberálispart 139, nemzeti-parasztpárt 19, néppárt 6, kisebbségi blokk 79. Szenátor Lapedatu kultuszminiszter. Clujmegye: Liberálispart 834, nemzeti-parasztpárt 565. Csikmegye: Liberálispart 308, kisebbségi blokk 74. Szenátor Kiss Géza. Krassómegye: Liberálispart 950, n.-parasztpárt 128. Fogarasmegye: liberálispart 564, nemzeti-parasztpárt 78. Szenátor Dimitriu közlekedési miniszter. Hunyadmegye: Liberálispart 2012, nemzeti-parasztpárt 1230. Marostordamegye: Liberálispart 1434, nemzeti-parasztpárt 385. Nasodmegye: Liberálispart 677, nemzeti-parasztpárt 159. Udvarhelymegye: Liberálispart 767, kisebbségi blokk 416. Szamosmegye: Liberálispart 989, nemzeti-parasztpárt 1028. Sibiumegye: Liberálispart 570, nemzeti-parasztpárt 177. Szilágymegye: Liberálispart 890, nemzeti-parasztpárt 283. Tordamegye: Liberálispart 642, nemzeti-parasztpárt 204. Háromszékmegye: Liberálispart 433, kisebbségi blokk 87. Nagyküküllőmegye: Liberálispart 570, nemzeti-parasztpárt 62. A régi királyságban csak a liberálisok kaptak mandátumot.

Az aradi rendőrség

raitaütött egy betörőházaspáron.

A férj az ablakon át elmenekült. — Az asszonyt elfogák. — Szenzációs eredményű házkutatás.

(Arad, július 15.) Az aradi államrendőrség nyomozóosztálya az utóbbi időkben elkövetett kisebb-nagyobb lopások és fosztogatások ügyében csaknem minden alkalommal sikerrel működött. A mai nap délelőttén szövetkezetszerűen dolgozott fosztogatók rejtekhelyén végeztek hirtelen házkutatást és csak kevésen mulott, hogy a főbűnöst nem sikerült lefűlelni, felesége azonban, vagy legalább is a lakásban talált nő, a rendőrség foglya. Az utóbbi hetekben igen sok följelentést tettek tervszerűen véghezvitt lopások miatt az aradi államrendőrségen és a megindított nyomozás annvit megállapított, hogy ezeknek legtöbbjét egy rendszeresen működő társaság hajtja végre s a nyomozás szálai is egyazon helyre vezettek. Így aztán ma délelőtt detektívek és rendőrök jelentek meg a Str. Teodor Serb (Török Gáborucca) egyik házában, hogy a betörések főbűnösét elfogják. A behatoló rendőrök hirtelen raitaütése következtében egy nő, aki valószínűleg a feleség volt, nem menekülhetett a detektívek gyűrűje elől, azonban a férje megőrizte lélekjelenlétét, ciklijét gyorsan átemele az uccára nyíló ablakon és azon kiugorva megszökött. A rendőrség átkutatva a lakást, amely szenzációs eredményt hozott, amennyiben egy szekéredékra való lopott holmit sikerült felfedezni a lakásban. A rendőrség

széleskörű nyomozást indított meg a veszedelmes betörő és minden bizonnyal létező cinkosai után, valamint annak megállapítására is törekszik, hogy milyen lopásokból származnak a megtalált tárgyak. Az elfogott asszonyt a rendőrségre vitték, ahol azonnal kihallgatták. Nem kétséges, hogy az asszony vallomása több érdekes adatot fog szolgáltatni a bűnygyben.

Sámson

uriszabónál új Neuman-ház.

Készült férfiruhák a legelegánsabbak.

Szövetnagyraktár. 1027

— Gyógyulóban van Magyarország hercegprimása. Eszergomból jelentik: A hercegprimás, az étkezési idők kivételével, az egész napot álmában tölti. Ebrenléte idején fáradtságáról és kimerültségéről panaszkodik, bár kijelenti, hogy sokkal jobban érzi magát, mint az előző napokon. Ma este dr. Gönczy Béla kezelőorvosa újból megvizsgálta és kiadott jelentése szerint a hercegprimás állapota kedvező. Környezete azonban aggodnik, mert egész nap alszik, ez azonban csak a magas láz következtében előállott kimerültség következménye. Csernoch János hercegprimás környezetéből megcáfolják egyes lapoknak azt a híret, hogy a hercegprimás a napnak egy részét már ágyon kívül tölthette.

Izgalom az aradi tanács feloszlata körül

Ma sem érkezett hivatalos utasítás a tanács sorsáról. — Georgescu János prefektus és Robu János dr. Bucurestibe utaztak. — Mi lesz a július 16-ra összehívott tanácsüléssel?

(Arad, július 15.) Az aradi városi tanács most már minden bizonnyal bekövetkező feloszlata körül a mai napig semmiféle hivatalos értesítés nem érkezett Aradra és a város vezetősége a legnagyobb bizonytalanságban várja Angel István dr. polgármester holnapra jelzett hazatérését. Azt remélik, hogy Angel István dr. hazaérkezése alkalmával már pontos részleteket fog tudni a tanács sorsáról és esetleg már ismerni fogja a feloszlata dátumot. Egyelőre erre való tekintettel a városházán stagnál minden és csak a szürke napi ügyeket intézik el. Nagy érdeklődés kíséri Georgescu János prefektus Bucurestibe való utazását. A prefektus ma éjszaka utazott Bucurestibe és előreláthatólag ezuttal az aradi városi tanács sorsáról is kap hivatalos formában bő értesítést. A prefektus utazása iránt megnyilvánult érdeklődést fokozza az a tény is, hogy a prefektussal együtt utazott dr. Robu János volt polgármester is, akit a kormány az interimár-bizottság elnökül szemelt ki. Dr. Robu János különben ma kijelentette, hogy az aradi tanács sorsáról még semmi értesítést nem kapott.

Bucuresti-i tudósítónk az aradi városi

tanács sorsáról — hivatalos helyről nyert információ alapján — azt a jelentést küldi, hogy bár a legfelsőbb közigazgatási bizottság hozzájárult az aradi városi tanács feloszlatahoz, a belügyminiszteriumban az a nézet uralkodik, hogy meg kell várni a tanácsnak július 16-ra, holnapra kitűzött ülését, amelyen a tanács nyilatkozik a polgármester és permanens bizottság ellen emelt vádakról és dönt esetleges elmozdításuk felett. Ilyenformán holnap mégis csak megtartják a tanácsülést, hacsak közben meg nem változik a helyzet s meg nem érkezik a feloszlatai dekretum, vagy — ami még valószínűbb — a tanács tagjai nem gyűlnek össze határozatképes számban. A holnapi üléshez ugyanis nem elég az abszolút többség, mert a törvény előírja, hogy ilyen esetekben a tanács összes tagjainak kétharmada kell, hogy jelen legyen. A közeli napokban, esetleg órákban bekövetkehető feloszlata miatt pedig, mint az a szerdai ülésnél is bebizonyult, a tanács tagjai már nem igen vesznek részt az üléseken s így nagyon is kérdéses, hogy a július 16-iki szombati ülés egyáltalán megtartható lesz-e. Az azonban kétségtelen, hogy a most következő napokban feltétlenül elől Aradváros jelenlegi tanácsának sorsa.

Pangalos volt diktátor megszökött Görögországból

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) hajóra szállni ismeretlen irányban. A megszökött diktátort hadihajók üldözik.

Aradi egyetemi tanár nagyértékű felfedezése.

Petran Coriolan dr. ősrégi freskokat talált egy biharmegyei templomban. — Ahol magyarok és románok egy templomban imádták az Urat. — Tanulmány készül az érdekes leletről.

(Arad, július 15.) Belényes közelében van egy magyar falu: Remete. Református magyarok lakják, nem nagy a község, de a remetei egyházközségre nagy napok virradtak a multkoriban. Az egyházi főhatóság ugyanis megengedte a tiszteletes ur elöterjesztésére, hogy a templomot alaposan kitatarozzák. Hozzátartoztak is a remeteiek erre a nagyfontosságú ténykedésre Szalontáról egy építőmestert, aki igen járatos lenne az ilyen istenes dolgokban és a mester csakhamar munkához is látott. Annak rendje és módja szerint levakarta a régi megkopott vakolatot a falakról, hogy új vakolattal és meszeléssel szép fehérbe öltöztesse azokat. Amikor azonban lekerült a vakolat az ódon falakról, furcsa dolgok tárultak a szalontai építőmester szemébe. Régi primitív falfestmények kontúrjai és fakult színei hámozódtak ki a szürke réteg alól és minél jobban kaparták a falakat, annál több ilyen kép került napvilágra. Meg is mutatta a mester a dolgot a tiszteletes urnak, de az nem tulajdonított különösebb jelentőséget a látottaknak és meghagyta, hogy vakolja és meszelje csak be a mester azokat. Ha eddig meg voltak a mészalatt, majd csak meglesznek azután is valahogy.

A furcsa képekről szóló suttogás azonban eljutott Cosma Nerva Traian belényesi polgármester füléhez, aki mint annak levelező tagja, azonnal értesítette erről az országos műemlékek bizottságának elnökét. **Lapedatu Sándor** volt minisztert, aki viszont megbízta **Petran Coriolan dr.-t**, az aradi származású egyetemi tanárt, a cluji képzőművészeti főiskola fiatal tudós professzorát, aki jelenleg Aradon lakik, hogy nézzen utána a dolognak, mi történt tulajdonképpen Remetén. Petran Coriolan pár nappal ezelőtt el is utazott Biharba és Nagyváradon régi foliásokban kutatott a remetei templom története után. Bunyitai tudós kanonok uramnak „A váradi püspökség története” című könyvében rá is akadt arra. Azt írja abban a kanonok, hogy a remetei templom már a XIV. században is állott, de nem lehetetlen, hogy még régebbi eredetű.

Fontos dolog volt ennek megállapítása. Mert, ha igaz az, amit Bunyitai könyve állít, akkor egy roppant értékes műemlékről és festményekről van szó, sőt — a remetei tiszteletes szabálytalanságot követett el, hogy az esetleg értékes festményeket bevakoltatta, anélkül, hogy felfedezéséről jelentést tett volna Clujra, az országos műemlékek bizottságának, nem szólva arról, hogy a felsőbb egyházi hatóságnak különösen illet volna tudni a dologról annál is inkább, mivel a templom, mint műemlék meg van említve Forster Gyula: „Magyarország műemlékei” című hatalmas leltárszerű könyvében is.

Petran professzor kiutazott Remetére és csakhamar rájött, hogy Bunyitai kanonok nem tulajdonított könyvében. A remetei templom egy része gót, a másik része pedig román stílusban épült, ami a műtörténész szemüvegén nézve a dolgot, annyit jelent, hogy a templom román stílusú része már a XIII. században állott, míg a gót rész a XIV. században épült.

— A templom külseje — mondotta — ma Petran professzor, aki Aradra való mai visszatérte után nyomban részletesen elmondta munkatársának kutatásait és érdekes felfedezéseit — nem mutat semmi művészt, csupán a gotikus ablakok kifaragása csinos. Annál értékesebbek azonban a vakolat alól előkerült falfestmények, amelyek beborítják a szentély falait. Szent László, Szent István király és Imre herceg képei tűnnek elénk, majd egy sorral feljebb Jézus életéből való jelenetek díszítik a falat: az ostromoztatás és a hitetlen Tamás. Valamivel arrébb Péter, Pál és Bertalan apostolok képei láthatók, amelyek ornamentális szalaggal vannak elkülönítve egymástól. Leszedtem a most felrakott friss vakolatot a hajó északi oldaláról és itt Szent László életéből vett jelenetekre bukkantam. A nagy király harca a leánytrábló kun vitézzel van itt megörökítve igen érdekes módon. A király gyalog harcol a kunnal, földre is terítette már, a megszábadított leány pedig levágja karddal a kun fejét. Valószínű, hogy az egész északi fal tele van freskókkal, de arról

ABBAZIA
Hotel Quarnero I.
Hotel Quarnero II.
Hotel Regina.

**ELSORENDÜ HOTELEK.
NYÁRI SZEZON.**

A fűszelvények folytán erősen lecsökkentett pénzületi árak. Felvilágosítást nyújt a MAGYAR-OLASZ UTAZÁSI IRODA.
V. ker., Nádor-u. 18.
Telefon T. 30-41, L. 986-40.

előbb teljesen le kell kaparni a friss vakolatot. A képek latin feliratokkal az u. n. maiusculával vannak ellátva, ami azt igazolja, hogy a festmények a XIV. század első feléből valók. De erre enged következtetni a festmények latin stílusa is, a képeken látható öltözetek és fegyverek is.

— Annál érdekesebb tehát, hogy a torony alatti előcsarnok falán levő falfestmények (mert ott is vannak) amelyek Lukács, Márk, Máté és János evangelistákat ábrázolják, továbbá két szeráfot, Máriát a kis Jézussal és más töredékeket, bizánci stílusúak, olyanok, mint aminőket a régi román templomokban lehet találni. Sőt a szentély jobb oldalán levő bizánci felfogásra akadni. Már most az itt a még megoldatlan kérdés, hogy miképp kerültek ebbe a katolikus, általában latin stílusú képekkel díszített templomba bizánci stílusú freskók? ... Némethy kanonok azt állítja, hogy a XV. és XVI. században Biharban a magyarok és a románok egy egyházi főhatóság alá tartoztak, közös templomban imádták az Istent és ezzel magyarázható ez a furcsa keveredés. Nagyon fontos volna ennek pontos megállapítása, mivel így eddig még ismeretlen adatokra bukkantunk a magyar és román nép egymáshoz való viszonyáról a multban. Proponáltam is, hogy küldjenek ki történészeket a kérdés tanulmányozására. Én magam lefényképeztem a feliratozt, amik alighanem görög, vagy ósláv nyelvűek, továbbá a képeket, sőt egy belényesi rajztanárral akvarellt is készíttettem róluk és felküldtem Kolozsvárra, hogy a szakemberek alaposan áttanulmányozhassák történelmi és más szempontból azokat. Bizonyos, hogy ezek az egészen ritka és nagyértékű festmények révén új, érdekes konklúziókra fognak jutni. A templomot alighanem német, vagy erdélyi szász mester építette. Nagyon érdekes, Bunyitai könyvében figyelmeztette olvasóit arra, hogy eljön az idő, amikor a remetei templomban levő régi képek, amikről ő persze csak hallomás révén tudott valamit, napvilágra kerülnek. Ugy látszik az idő elérkezett.

Az érdekes elbeszélés, mint egy színes szeri mese, elhalhat és abba maradt. Petran Coriolan, a fiatal, mély intelligenciájú és lenyűgöző tudású egyetemi tanár csendben lapoz jegyzetei között. Egész halom van előtte dolgozóasztalán. Tanulmányt készül írni felfedezéséről, amely új kincsekkel gazdagította az országot, olyan kincsekkel, amikről már nem is tudott senkinek és amiket csaknem bementerőzött örökre és végérvényesen a derék szalontai építőmester.

Fóthy Ernő.

Szintartó bordűrös Dirindl voile
45.— lejtől

Vándornál!

— Felavattak Bucurestiben egy orvosi pavillont. Bucurestiből jelentik: Ünneplés keretében ment végbe ma délelőtt Bucurestiben a „Principesa Ileana” orvosi pavillon alapkövetelése, amelyen Ileana hercegnőn kívül Mardarescu, Anghelescu, Dumitrescu tábornokok, Potarca dr. tábornok-orvos is megjelentek. Az új pavillon a Regina Elisabeta katonai kórház hatalmas udvarán épül és hatvan fűsz, valamint kétszáz közlegény befogadására lesz alkalmas.

Szabadiábra helyezték az éhségstrájkoló munkásvezéreket.

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: A hadbírósg ma délelőtt szabadlábra helyezte dr. Rozvány Jenő oradeai (nagyvárad) ügyvédet és társait, a satmari, nagybányai és négy

cluji letartóztatott kivételével, akik ellen gyorsított eljárás indul meg. A munkásvezérek, mint ismeretes, éhségstrájkokkal tiltakoztak letartóztatásuk ellen.

Készül az új állampolgársági törvény.

Allampolgárok lehetnek mindazok, akik 1918-ban a mai Románia területén laktak.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Köztudomásu, hogy nemcsak Aradon, bár itt különösen nagy a számuk, hanem egész Erdély területén nagyon sok azoknak a száma, akik nincsenek felvéve az állampolgárok névsorába. Ez a fel nem vétel vagy azért történt, mert az illetők annak idején a kitűzött időben elmulasztották a jelentkezést az állampolgári listára való beírásra vagy pedig azért, mert nem tudták kimutatni, hogy 1918-ban illetőségük volt Románia mai területén, amit az állampolgársági törvény előír.

Ismeretes, hogy az ilyen nem állampolgárok ügyében már több alkalommal akció indult az újabb jelentkezések engedélyezésére, azonban ezeknek az akcióknak semmi eredményük nem volt, mert a minisztérium nem tűzött ki újabb jelentkezési terminust.

Most bucaresti-i tudósítónk utján megbízható forrásból arról kapunk hírt, hogy a kormány rövidesen módosítani kívánja az állampolgársági törvényt. Ebben a módosításban — értesüléseink szerint — benne lesz az is, hogy mindazok felvehetők az állampolgári névjegyzékbe, akik igazolni tudják, hogy 1918-ban a mai Románia területén laktak és így a törvény

módosításával elesik az a megszorítás is, hogy csak az lehet állampolgár, aki okmánnyal tudja bizonyítani 1918-as itteni illetőségét és a jelentkezést idejében nem mulasztotta el.

Ezt a feltétlenül megbízható bucaresti-i értesülést — mint tudósítónk írja — megerősíti egy miniszteri intézkedés is, amely egy oradeai konkrét esettel kapcsolatosan látott épen ma napvilágot.

A belügyminisztérium illetékes ügyosztályából vesszük a következőket:

Vajda Géza oradeai kereskedő, egyik fiának a nevét annak idején tévedésből András helyett Lászlónak írták be a névjegyzékbe. Vajda Géza ennek a téves névnek a kiigazítását kérte a belügyminisztériumtól. Kérésére a belügyminisztérium ma olyan választ adott, hogy a név kiigazítása nem történhetik meg a jelenlegi állampolgársági törvény módosításáig, amely azonban folyamatban van.

A módosító törvény előkészítése kétségtelenül mindenfelé nagy örömet kelt, mert a törvény módosításával a polgárok nagy tömegei kerülnek be az állampolgári listába, honnan eddig hiányoztak.

indította a nyomozást és több letartóztatást eszközölt. A társaság tagjait zárt tárgyaláson ma vonta felelősségre a járásbírósg és Czeglédy Gyula zeneszerzőt három havi, Ledvényi László losonci nőiszabót két havi fogházra, kilenc vádlottat pedig kisebb, egytől két hétig terjedő fogházra ítélték. Gerő Arnold kereskedőt felmentették, a fiatalokú vádlottakat megdorgálták. Kovács Lajos ügyvéd ügyét a beszercebányai törvényszékhez utalták.

— Csalással vádolt aradi kereskedő. Vass Jenő Strada Sinagogei (Chorin Aronucca) 2. szám alatt lakó aradi borkereskedő a mai napon megjelent az aradi államrendőrségen és feljelentést tett Gottfried Bernát aradi kereskedő ellen. Ugyanis Vass Jenő a bucaresti-i Noel autó-cégtől egy autót vásárolt részletfizetésre, amelyet viszont ő Gottfried Bernátnak adott el ugyancsak részletfizetés ellenében. Gottfried Bernát azonban nem teljesítette pontosan a fizetési feltételeket, sőt az autót eladta a Schwartz Simon-cégnek. A rendőrség bevezette Gottfried Bernát ellen az eljárást.

— Értesítjük a t. közönséget, hogy az Ujmikálakán tervezett vallásos kultúrestét közbejött akadályok miatt nem tarthattuk meg. Kérjük a közönség további pártfogását s amint az estére vonatkozó engedélyt megkapjuk, hirdetni fogjuk. Az Ujmikálakai Népszövetség.

— Az Aviva-Barissia kultúregyesület Herzl-emléknapjéve ma este 9 órakor a zsidó iskolában.

— Olvasóink figyelmébe ajánljuk a jónévű Galgóczy magántanfolyamot, Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3., amely biztos sikerrel készít elő középiskolai magánvizsgálatokra és érettségire.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 7 és este 10 órakor

Aradon premier!

Maciste a Sejk ellen.

Maciste legragyogóbb alakításai a filmben, az egyik izgalmas jelenet a másikat kergeti.

Jön! POLA NEGRI Jön!

Az esti előadások a kellemes kertben tartatnak meg.

— Uj pénzek Olaszországban. Rómából jelentik: A hivatalos lap értesítése szerint szeptember 30-ikán kivonják a forgalomból az egy, két és ötlirás ezüstpénzeket és ugyanekkor 700 millió lira értékű ezüst 20 lirás kerül forgalomba.

Timisoarai urileány tragédiája.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Tegnap este rendkívül sulyos villamoselgázolás történt, melynek áldozata Pálffy Ilona, Pálffy Dezső dr. volt timisoarai táblabíró, jelenleg billédi vezetésbíró 21 éves leánya, akit a Belvárost és a Józsefvárost összekötő Begahidon a 32. számú villamos elgázolt.

Pálffy Ilona este hét óra körül a korzón tartózkodott, ahol Verzan Péter, a vadászterdől székelyországi hallgatójának társaságában korzózott. A séta után Pálffy Ilona Dózsa-uccal lakására tartott. Beszélgetve és a legjobb hangulatban érték a Hunvadi-hidhoz, majd át akartak menni a hid másik oldalára. Ebben a pillanatban rohogott át a hidon a Belváros felől a Józsefvárosba a 32-es villamos, melyet nem vettek észre, csak az utolsó pillanatban, mikor már egyiküknek sem volt ideje kitérni a szerencsétlenség elől. A veszedelem láttán a kocsi vezetője erősen csengett, majd gyorsan fékezett, azonban már oly rövid volt a távolság, hogy a villamos nem tudott megállni és mindkettőjüket elütötte. A villamos első kereke Pálffy Ilona jobb lábán haladt keresztül, míg Verzan csodálatosképen nem került a kerek alá, hanem a villamos a hid karfiájához lökte. A szerencsétlenség után hatalmas csődület támadt, majd mezelet a közelben posztoló rendőr, aki mindkettőjüket konflison a Begaszánatóriumba vitte. Később megjelentek a mentők is azonban a katasztrófa áldozatait már elszállították.

A Begaszánatóriumban Lacatusu dr. azonnal kezelés alá vette a szerencsétlenség áldozatait. Pálffy Ilona állapota rendkívül sulyos volt, úgyhogy azonnal operációra volt szükség. A fiu állapota korántsem volt olyan sulyos, mert csak a jobb karján szenvedett könnyebb természetű sérüléseket.

Lacatusu dr. szülői beleegyezés nélkül nem mert hozzáfogni az operációhoz. Tekintettel azonban arra, hogy az urileány édesanyja beteges asszony, kimélni akarták az izgalmtól és ezért egyik testvérét hívták a szanatóriumba, aki kijelentette, hogy bármi áldozat árán is mentse meg testvére életét. Ezek után Lacatusu dr. hozzáfogott az operációhoz és a jobb lábát a boka alatt leamputálta. A jobb lábón még egy hatalmas seb táncgott, melyet kitisztítottak és bekötöztek. A tragikus eset miatt a Pálffy-család iránt általános részvét nyilvánult meg.

Mozi.

xx Paul Wegener legnagyobb és legújabb slágere a Dagfin, ma a Marosparti mozgószínházban.

xx Az Uránia igazgatósága értesíti az igen tisztelt mozikedvelő közönséget, hogy az Uránia mozgószínházat f. hó 16-án újból megnyitja, egyelőre azonban csak szombat és vasárnapi napokon tart előadást.

CINEMA MALUL MURESULUI MOZGO

MA:

színdíny legnagyobb és legújabb filmje

DAGFIN.

A főszerepben: PAUL WEGENER, MARCELLA ALBINI és PAUL RICHTER.

Monopol Filmcentrale TIMISOARA.

„Uránia mozgó”

Premier! Ausztráliai rokon. Premier!

Kalandorvígjáték 7 felv. Főszerepben Rod la Rogual. Ezt megelőzi:

Kettős

16-án,
szombaton

műsor!

Marsa katonája.

Premier! Vigjáték 7 felv. :- Főszerepben: HARRY LIEDTKE. Premier!

Előadások kezdete 5, 7 és 9 1/4 órakor.

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lei. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szolg. hétköznap 40. vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

"CSÓKOS ASSZONY" jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadójában. kérem átvenni. 3713

ALKALMAZÁS.

MIELŐBBI belépésre keresünk egy fűszerkereskedősegédet és egy vaskereskedősegédet. Messer Lipót és Fia Chisineu-Cris. 10425

ELSŐRENDŰ, nőtlen urasági inas ajánljuk. vidékre is megy. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3691

HÁZVEZETŐNŐ, háztartás minden ágában járatos, vidékre kerestetik. Ajánlkozás vasárnap délután 6-ig. Dr. Werbérné, Str. Closca (Szt. László-u.) 15. 3717

VARRÓ- ÉS GÉPVARRÓLÁNYOKAT 16 fizetéssel felvesz az Aradi Közlöny és Kötszövőgyár r. t. 3718

MALOMKEZELŐT megbízhatót keresek azonnali belépésre 6 járatu gőzmalomban. Farkas Gyula. Tarnova. 3716

FÜGGETLEN tanulóleány 4 polgári végzettséggel felvételt. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10425

BEJÁRÓNÓ felvétetik Str. Horia (Széchenyi-u.) 8. sz. ajtó 2. hátulsó lépcső. 3729

LAKÁS.

KÉRESEK két szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakást. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3727

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ALKALMI VÉTEL. Eladó egy komplett ebédlő berendezés. Ortutay-palota. I. em., ajtó 3. 3725

BÖRGARNITURA, komplett szobaberendezések, különböző fotelok, asztalok, székek, szalon, ebédlő divány, szőnyegek, szelenterítő, függönyök, stóreok, villanvernyők, paplanok, gyermekjátékok, gyermek hintaszék, játékos gyermekzongorák, antik szekrények, antik varróasztalok, festmények, dísz tárgyak, íróasztalgarnitúrák, vitrin tárgyak, szalonszékény, stb. eladók Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

NAGYON OLCSON ELADÓ egy három vaskassa üveg fal, íróasztal és puldok. Bővebbet Weinberger cipőüzletében. 3728

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kg-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

! TÉGLA !
Ajánljuk I. osztályu nagy- és kis méretű falazótéglát és cserepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszíntre szállítva, a legolcsóbb napi árban.
BRAUN GUSZTÁV téglagyára
Telefon 171. és 182.

VENUS Tündérkert Mozgó Aradul-nou (Ujarad)
szombat, vasárnap **Főherceg ur házasodik.** Katonai vigjáték a bekevlágóbt.

Amíg a készlet tart, tetőfedéshez hibátlan (külföldi)
PALA
fedőlemez eladó
Arad, Str. Cosbuc (Wesselényi-ucca) 6. sz. alatt.

GYÖNYÖRŰ
adómentes, a legkényelmesebb igényeket is kielégítő modern URI MANGANHAZ Strada Consistoriului (vált Batthyány-uccában) átadó 4 szobá, elő, fürdő, oselédőszobás lakással. parkirozott udvarral, 1.100.000 lejért E L A D Ó, 675.000 lejjel átvehető.
Kizárólagos megbízott: „URANUL” Iroda Arad, főpostával szemben. 18160

Legolcsóbban és leggyorsabban vállal
üvegezést
M. Fischer Mór
Neuman-palota.

ÜZLETEK.
KIS ÜZLETHELYISÉG a fűt forgalmi oldalán augusztus 1 vagy azonnal is kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3696

INGATLAN.

JÓFORGALMU darálómalom házzal, elfoglalható lakással betegség miatt eladó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3700

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT aranylánc Mária medállal a Str. Cosbuc-tól a Str. Eminescuig terjedő utvonalon. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Str. Cosbuc (Wesselényi) 12. sz. a. Tóth Ferencné címére. 3712

Arverési hirdetmény.
Az I. ker. adóhivatalnál f. évi **julius 19-én, d. e. 10 óra-kor** árverésen fog eladatni egy pianino és több varrógép. 3715

Selyemharisnya különlegesség, puha nem fényes erős és tartós 145 L. Női harisnya, férfi és gyermek harisnya régi lezártított árér: Divat keztyűk, fürdőresszek. Divat csipkék és szalagok. Arad, Str. Eminescu 18.
Selyem harisnyák Lej 85.- és Lej 115.-

Házakra és földekre kölcsönöket
dollárban és lejben kedvező feltételekkel folyósítottak.
Herzog Sándor
3551 Str. Bratianu (Weltzer János-ucca) 17. sz.

Butorok részletre
kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám **Cimre ügyelni!**

BAD REICHENHALL
in den bayrischen Hochalpen
HOTEL LUISENBAD
Familienhaus I. Range.
Feinste Küche. Mässige Preise.
Voll Pension inkl. Zimmer von R. MK. 9.50 an
Telegrammadresse: LUISENBADHOTEL.

CEMENTIPARI GÉPEK,
cementtetőcserepek, üreges betontömbök, beton- és salaktéglák, cementlapok stb. előállítására.
Formák:
Betonesövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb. előállítására. — I-a cementfestékek. — Complet cementipari berendezéseket raktárról azonnal szállít:
„MODERNA”
Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Brasov, Kiss-u. 12. Telefon 5-78.
Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok, árajánlatok díjmentesen.

Hibátlan
elismert tartós minőségű
selyem harisnya
minden divat színben azeddi 110 lei helyett
most 95 lei
Bársonynál
ARAD,
P. Avram Iancu 18. sz.

A Központi étterem
nyári kerthelyiségében minden szombat este és vasárnap délelőtt az országos hírl 50 tagból álló **aradul-nou-i gyermekzenekar hangversenyez**
Tolscher Károly karmester személyes vezetése alatt. Frissen csapolt sör, ugyazintén állandóan villásreggeli kapható. — Szives pártfogást kér:
WEINBERGER LAJOS,
a Fehér Kereszt volt főpincére.

Séga Strada Aprodul Purice (Szilágyi Dezső-u.) 30.
üzletes sarokház,
átvehető lakással és berendezett fűszertüzetel nagyon olcsón eladó. Bővebbet ugyanott.

KERESEK
utazókat a Schwab Keresk. Bank Lovrin. óra., arany- és ezüstáru osztálya részére. Magyar, német esetleg román nyelv szöben és írásban való bírása, valamint kaució feltétlen megkívántatik. A mindenkor kaució lehet értékpapír vagy más, de feltétlen 100.000 lej kell reprezentálni.
Jelentkezni lehet Strada Eminescu 6. II. em. BRANDESZ, délelőtt 10-12-ig. délután 4-6-ig. 3687

Dimitrescu Aurel
vas- és fűszernagykereskedése, haláleset miatt eladó Pankotán.
Bővebbet: 8699
Antonescu, Victoria Bank Arad.

Keresünk azonnali belépésre, nagyobb vidéki malomba
főmolnárt.
Ajánlatok részletes életleirással és fizetési feltételekkel
Csiha & Rákosi
Tárgul-Săcuiesc
cimre küldendő. 8714

ERDÉLYI HITELBANK RÉSZV.-TÁRSASÁG

Az előtt: Aradi Első Takarékpénztár.

ARAD.

Részvényaláírási felhívás!

Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság korábbi közgyűlésének határozata értelmében és a Román kir. kereskedelemügyi és ipari miniszterium 8437—927. V. a., illetve 25482—927. V. a. számú engedélyei alapján részvénytőkéjének Lei 50.000.000-re való felemelése céljából 60.000 darab egyenként Lei 500.— névértékű új részvényt bocsát ki. A kibocsátásra kerülő összes új részvényeket az intézet régi részvényeseinek ajánljuk fel a következő feltételek mellett:

a) Minden két régi részvény alapján három darab új részvény jegyezhető és vehető át;

b) Az új részvények kibocsátási árát Lei 600.— azaz Hatszáz lei-ben állapítjuk meg, ezenfelül kibocsátási költségek és bélyegilleték címén minden új részvény után Lei 25.— fizetendő. A befolyó összegekből részvényenként Lei 500.—t az alaptőkéhez csatolunk, míg a költségek levonása után fennmaradó összeg a tartalékalapok gyarapítására fordíttatik.

c) A kibocsátandó új részvényeket csak román állampolgárok jegyezhetik.

d) Az elővételi jog gyakorlása folyó évi július hó 20-tól folyó évi augusztus hó 20-ig aradi főintézetünk, valamint brassói és dévai fiókjaink pénztárainál a hivatalos pénztári órák alatt a régi részvények, vagy az azokat helyettesítő ideiglenes elismervények bemutatása és felülbélyegzése alapján történik. Az új részvények jegyzése alkalmával részvényenként Lei 325.— azaz Háromszázhuszonöt lei és ezen összegnek 1927. július 20-tól járó évi 10 százalékos kamatai fizetendők, míg a fennmaradó Lei 300.— azaz Háromszáz lei legkésőbb 1927. évi október hó 15-ig egyenlített ki, ugyancsak 1927. július 20-tól szármítandó évi 10 százalékos kamataival együtt.

e) A jegyzett részvényekre teljesített befizetésekről egyelőre ideiglenes elismervények bocsátatnak ki. A végleges részvénycímeteket az igazgatóság későbbi időpontban fogja kiadni és ennek megtörténtéről a részvényesek alapszabályszerű hirdetmény útján fognak értesítettetni.

f) Az új részvények az 1927. évre megállapítandó osztalék felében (50 %) részesülnek és a részvényesi jogok gyakorlására a teljes befizetéstől kezdődőleg jogosítanak.

g) Az új kibocsátásnál csak egész cimletek adatnak ki, töredékrészvények nem kerülnek kibocsátásra.

h) Az igazgatóság jogosítva van a régi részvényesek által nem jegyzett, illetve át nem vett részvényeket 1927. augusztus hó 20-tól kezdve szabad választása szerint általa megállapítandó áron, amely azonban a kibocsátási árnál alacsonyabb nem lehet, elhelyezni.

i) Azon ideiglenes elismervények számát, amelyekre a második részbefizetés nem teljesített, az Igazgatóság alapszabályszerűleg a napilapokban közzéteszi és a hátralékban levő részvényeseket a hátralékos befizetésnek e hirdetménynek harmadszori megjelenésétől számított négy heti záros határidő alatt leendő teljesítésére felhívja.

Négy héttel e harmadszori közzététel után az igazgatóságnak jogában áll az ideiglenes elismervényt, melyre a befizetés nem teljesített, semmisnek nyilvánítani és ahelyett ugyanazon szám alatt új ideiglenes elismervényt eladni.

Az ideiglenes elismervénynek semmissé nyilvánításával az eddigi tulajdonos, illetve a részvényjegyző a teljesített befizetéseket elveszti, az elismervényen alapuló, illetve a részvényjegyzésből eredő minden joga megszűnik és az eladott új ideiglenes elismervényből esetleg befolyó többlet az intézet tartalékalapjai javára esik. A semmisnek nyilvánított ideiglenes elismervények összege és folyószámai a hírlapokban meghirdethetők.

Közöljük egyuttal a t. részvényesekkel, hogy intézetünknek még az Aradi Első Takarékpénztár név alatt kibocsátott régi részvényei kicserélésének határidejéül 1927. évi december hó 31-ét tűztük ki. Felkérjük t. részvényeseinket, hogy a birtokukban levő Aradi Első Takarékpénztári részvényeket, részvényutalványokat, illetve ideiglenes elismervényeket főintézetünk, valamint brassói és dévai fiókjaink pénztárainál fent meghatározott időpontig „Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság” részvényekre való kicserélés végett átadni sziveskedjenek. Annál is inkább, mert az 1927. évre megállapítandó osztalék már csak „Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság” részvények szelvényei ellenében fog folyósíttatni.

Arad, 1927. július hó 16-án.

3706

**Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság
Igazgatósága.**

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)